

VAATAMISVÄÄRSET MINU KODUKANDIS

Nagu kõikjal, nii leidub ka minu kodukandis Männisalus vaatamisväärsed kohti. Üheks selliseks on Taaraorg, mis asub meilt paari kilomeetri kaugusel. Seda peetakse vanaks ohverdamiskohaks. Seal ongi suur ohvrikivi, kuid kahjuks pööras traktor selle 50-ndate aastate lõpus kummuli. Räägitakse, et kivil olnud 3 või 4 lohku, kuhu pandud Taarale annetusi.

Ohvrikivi kõrvalt (10 m ida poolt) läheb läbi

pikk edela-kirdesuunaline liivaseljäandik — Templimägi, mida kutsutakse ka Taaraoru mäeks. Arvatakse, et selles ümbruses asus vanasti küla. Mäel inimtegevuse jälgi siiski ei leidu peale äsja rajatud lasketiiru, kuid 145. kvartalis kasvab ridastikku kiduraid sõst-rapõõsaid ja leidub nelinurkadena paiknevaid kive, mis meenutavad alusmüüre.

Vanasti kasvasid ohvrikivist mööduval idaläänesuunalisel sihil

omapärased, mujal ümbruses täiesti tundmatud lilled — pellid, kuid praegu pole seal enam midagi, sest autod on sihi täiesti poriseks sõitnud.

Ohvrikivist umbes pool kilomeetrit lääne poole asub Põlula mägi, niisamuti liivaseljäandik. mis kulgeb peaaegu paralleelselt Templimäega. Et Põlula mäelt on leitud pealuid, oletatakse, et seal oli kunagi matusepaik.

Mõned räägivad veel, et seal mäel on ka kivi,

millele on rõngad peale raiutud (P. Valgre andmeil 9 üksteisest läbi põimunud rõngast), kuid seda kivi pole ma näinud.

On teada, et Taaraoru lähedal Lebaveres oli vanasti kõrts. Kaevu kohal, mis asub metsavahi õues, olnud varem kõrtsi kelder. Kaevust natuke eemal on tiik. Kõrtsi ajal olnud see poole suurem.

Mõni üksik inimene teab rääkida, et vanasti olnud Taaraorust põhja pool Männisalus mõis,

mida kutsutud Sitka mõisaks, ja selle juurde kuulunud Abaja küla. Mõisahooned olevat olnud Karla Uudevaldi praeguse maja kohal. Tiik selle maja juures olnud mõisa loomade joogikohaks. Arvata-vasti oli see väike mõis, sest selle olemasolust teavad ainult vähesed.

See ongi kõik, mida ma tean Taaraorust ja selle ümbrusest.

E. UUDEVALD,
Väike-Maarja Keskkooli kodulooringi liige